

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ RENGIMO PRADŽIOS IR PLANAVIMO TIKSLŲ“ PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios ir planavimo tikslų“ projektą.

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 30 straipsnio nuostatas specialiojo teritorijų planavimo dokumentai pradedami rengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančio subjekto sprendimu dėl specialiojo teritorijų planavimo dokumento rengimo pradžios ir planavimo tikslų.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba; planavimo organizatorius), siekdama sudaryti prielaidas saugomų teritorijų kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, gamtos ir kultūros vertybėms išsaugoti, planuoja parengti veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančius planavimo dokumentus (6 valstybinių parkų planavimo schemas, 3 valstybinių draustinių ribų planus).

Siekiant užtikrinti tinkamą ir nuoseklų saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą ir (ar) atnaujinimą, Tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-130 „Dėl atrankos kriterijų, taikomų parenkant saugomas teritorijas, kurioms rengiami ar atnaujinami specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, patvirtinimo“ patvirtinti atrankos kriterijai (toliau – kriterijai), taikomi parenkant saugomas teritorijas, kurioms rengiami ar atnaujinami specialiojo teritorijų planavimo dokumentai. Vadovaujantis kriterijais nustatyta, kad reikia atnaujinti Asvejos, Anykščių, Kurtuvėnų, Sartų, Ventos, Žagarės regioninių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), Kučiuliškės herpetologinio, Svencelės telmologinio, Nevėžio kraštovaizdžio valstybinių draustinių ribų planus.

Asvejos, Anykščių, Kurtuvėnų, Sartų, Ventos, Žagarės regioninių parkų planavimo schemų parengimas (atnaujinimas) būtinas siekiant išsaugoti vertybes, tinkamai reguliuoti veiklą, sudaryti prielaidas efektyviai saugoti ir tvarkyti teritorijas. Be planavimo dokumentų negalima įgyvendinti konkrečių apsaugos ir tvarkymo priemonių. Planavimo schemas nustato kraštovaizdžio tvarkymo zonas, jų apsaugos ir tvarkymo reglamentus, teritorijos vystymo kryptis, teritorijos naudojimo prioritetus, veiklos, užstatymo galimybes derinant visuomenės ir asmeninius interesus. Reikia peržiūrėti visą teritorijos tyrimų medžiagą, monitoringo duomenis, iš naujo įvertinti saugomų gamtos ir kultūros paveldo vertybių būklę. Dabartinės šių regioninių parkų ir jų zonų, buferinės apsaugos zonų ribos ir numatytos teritorijos tvarkymo priemonės ne visose vietose yra optimalios, t. y. ne visada atitinka daugiau kaip per dešimtį metų susiklosčiusias žemės valdų ar žemės naudmenų ribas, gamtos ir kultūros paveldo kompleksų (vertybių) išdėstymą, naujus apsaugos ir naudojimo poreikius, galimybes, didėjančius rekreacinių paslaugų ir lankytojų poreikius. tai sąlygoja esamų ribų, apsaugos ir tvarkymo priemonių peržiūrėjimo ir keitimo būtinybę. Spartėjančiai kraštovaizdžio kaitai taip pat reikia sprendimų.

Regioniniuose parkuose daugėja lankytojų, todėl reikia atnaujinti infrastruktūrą, reguliuoti srautus.

Pasikeitė ir teisės aktai: anksčiau atskirai rengti ribų (tvirtinami Vyriausybės) ir tvarkymo planai (tvirtinami aplinkos ministro) sujungti į planavimo schemą, tvirtinamą Vyriausybės. 2019 m. balandžio 26 d. Seimas priėmė Saugomų teritorijų įstatymo ir įgyvendinamųjų įstatymų pataisas (projektas Nr. XIIP-2835(2), nuspręsta nustatyti, kad saugomose teritorijose esančių kultūros paveldo vietovių ir kompleksinių kultūros paveldo objektų paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimai bus nustatomi saugomų teritorijų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose), valstybinių draustinių – tvarkymo planuose.

Galiojantys regioninių parkų planavimo dokumentai parengti ir patvirtinti seniau kaip prieš 10 metų: Asvejos – 2009, Anykščių – 2008, Kurtuvėnų – 2010, Sartų – 2009, Ventos – 2009, Žagarės – 2009 metais.

Draustinių ribų planai yra pagrindiniai dokumentai, kuriais remiantis saugomos vertybės ir užtikrinama gera jų būklė, numatomos ir įgyvendinamos reikalingos apsaugos ir tvarkymo priemonės. Be ribų plano negalima įgyvendinti konkrečių apsaugos ir tvarkymo priemonių, sudėtinga užtikrinti teisės aktais nustatytą apsaugos ir naudojimo režimą.

Kučiuliškės valstybinis herpetologinis draustinis yra Alytaus apskrityje, Lazdijų rajono savivaldybėje, Noragėlių seniūnijoje, Kučiuliškės kaime. Draustinis įsteigtas 1976 m. 24 ha teritorijoje. Draustinio steigimo tikslas – išsaugoti gausią balinių vėžlių (*Emys orbicularis*) populiaciją. Balinis vėžlys įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą nuo 1976 m. Rūšis įrašyta į Berno konvencijos II ir ES Buveinių direktyvos II ir IV priedus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 „Dėl Naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“ patvirtintas draustinio plotas yra 80 ha. Kučiuliškės valstybinio herpetologinio draustinio teritoriją prižiūri Metelių regioninio parko direkcija (toliau – direkcija), pjauna menkaverčius krūmus, šienauja, dengia balinių vėžlių kiaušinių dėtis. Direkcija siūlo plėsti draustinio ribas šiaurinėje ir rytinėje teritorijos dalyse nuo 80 ha iki 103,02 ha. Prie draustinio siūloma priskirti apie 23,02 ha teritoriją, patenkanti į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją „Kučiuliškės kaimo apylinkės“ (LTLAZ0001). Siūlomose prijungti teritorijose yra vandens telkiniai, kuriuose gyvena baliniai vėžliai, raudonpilvės kūmutės, pamiškių šlaituose baliniai vėžliai deda kiaušinius. Naudojant naujus geoinformacinius duomenis, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją žemės valdų ar žemės naudmenų struktūroje, siūloma peržiūrėti ir iš naujo nustatyti viso draustinio ribas.

Svencelės valstybinis telmologinis draustinis plyti Klaipėdos ir Šilutės r., įsteigtas 1992 m. 1206 ha teritorijoje. Draustinio steigimo tikslas – išsaugoti botaniniu ir zoologiniu požiūriais vertingą Svencelės aukštapelkę. Nuo 2004 m. teritorija priklauso ir „Natura 2000“ tinklui dėl buveinių apsaugos – degradavusios aukštapelkės, natūralių distrofinių ežerų, aktyvių aukštapelkių, pelkinių miškų.

Siekiant įgyvendinti numatytą steigimo tikslą, būtina koreguoti draustinio ribas išimant pietrytinėje dalyje esančią sodybą, kuri neatitinka draustinio steigimo tikslų. Taip pat siūloma draustinio ribas plėsti vakarinėje draustinio dalyje suteikiant pakankamą apsaugą europinės svarbos buveinėms.

Nevėžio valstybinis kraštovaizdžio draustinis įsteigtas 1988 m., ribos nuo jo įsteigimo nekoreguotos. 2018-2019 metais gauti 5 pasiūlymai nustatyti naujas arba tikslinti esamas draustinio ribas. Dabartinės draustinio ribos, įregistruotos Saugomų teritorijų valstybės kadastrė, vietomis nesutampa su žemės ar miško sklypais, žemės naudmenomis, užstatytais teritorijomis. Naudojant naujus geoinformacinius duomenis, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją žemėvaldų ir žemėnaudų struktūroje, siūloma peržiūrėti ir iš naujo nustatyti viso draustinio ribas.

Projektus paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje, visuomenė pastabų nepateikė.

Projektas be pastabų suderintas su Ekonomikos ir inovacijų, Susisiekimo, Teisingumo ir Žemės ūkio ministerijomis. Kultūros ministerija pastabų nepateikė.

Nutarimo projektas nenorminio pobūdžio.

Numatomo teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir Europos Sąjungos teisės aktams neprieštarauja.

Įgyvendinant nutarimo projektą, planavimo darbams atlikti bus naudojamos suplanuotos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos.

Priėmus nutarimà, galiojanėių teisės aktų keisti nereikės.

Projektà parengė Valstybinės saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (direktorius Albertas Stanislovaitis, tel. 272 3284, el. p. albertas.stanislovaitis@vstt.lt) Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus (vedėja Agnė Jasinavičiūtė) vyriausioji specialistė Laima Dabregaitė (tel. 8 659 62909, el. p. laima.dabregaite@vstt.lt) bendradarbiaudama su Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupe (grupės vadovas – Algirdas Klimavičius, tel. 868617295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt, vyresnysis patarėjas Džiugas Anuškevičius, tel. 869560686, el. p. dziugas.anuskevicius@am.lt), vyriausioji specialistė Sigutė Ališauskienė, tel. 862017561, el. p. sigute.alisauskiene@am.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo „Dėl saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo“ projektas, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika